

1. תלמוד בבלי מסכת חגיגה דף טו/ב

ותנן שלשה מלכים וארבעה הדיוטות אין להם חלק לעולם הבא אמן מה תהוי עלן אמר ליה שיננא טינא היתה בלבם אחר מאי זמר יווני לא פסק מפומיה אמרו עליו על אחר בשעה שהיה עומד מבית המדרש הרבה ספרי מינין נושרין מחיקו שאל נימוס הגרדי את רבי מאיר כל עמר דנחית ליורה סליק אמר ליה כל מאן דהוה נקי אגב אימיה סליק כל דלא הוה נקי אגב אימיה לא סליק

2. רש"י חגיגה דף טו/ב

טינא היתה בלבם - רשעים היו מימיהם:
אחר מאי - מפני מה בא לידי כך, ולא הגינה תורתו עליו זמר יווני לא פסק מביתו והיה לו להניח בשביל חורבן הבית, דכתיב בשיר לא ישתו יין (ישעיהו כד):

3. תלמוד בבלי מסכת גיטין דף ז/א

שלחו ליה למר עוקבא זמרא מנא לן דאסיר שרטט וכתב להו אל תשמח ישראל אל גיל בעמים ולישלח להו מהכא בשיר לא ישתו יין ימר שכר לשותיו אי מהווא ה"א הני מילי זמרא דמנא אבל דפומא שרי קא משמע לן

4. ספר הושע פרק ט

(א) אל תשמח ישראל אל גיל כעמים כי זנית מעל אלהיך אהבת אתנן על כל גרנות דגן:

5. ספר ישעיה פרק כד

(ט) בשיר לא ישתו יין ימר שכר לשתיו:

6. משנה מסכת סוטה פרק ט

(יא) משבטלה סנהדרין, בטלה השיר מבית המשתאות, שנגמר (ישעיהו כד) בשיר לא ישתו יין וגו':

7. רמב"ם יד החזקה - הלכות תעניות פרק ה

וכן גזרו שלא לנגן בכלי שיר וכל מיני זמר וכל משמיעי קול של שיר אסור לשמוח בהן ואסור לשמען מפני החורבן ואפילו שירה בפה על היין אסורה שנאמר (ישעיהו כ"ד) בשיר לא ישתו יין וכבר נהגו כל ישראל לומר דברי תושבחות או שיר של הודאות לאל וכיוצא בהן על היין:

8. טור אורח חיים סימן תקס

משחרב הבית תקנו שבכל דבר שמחה שיהיה בה זכר לחורבן הבית וע"כ אמרו סד אדם את ביתו בסיד ומניח בו אמה על אמה בלא סיד זכר לחורבן הבית... הרמב"ם ז"ל משמע דבכלי אסור לשמוע בכל ענין ובפה דוקא על היין אבל הוא ביאר בתשובת שאלה דאפי' בפה אסור אף בלא משתה ואין חילוק בין לשון עברי ולשון ערבי כ"ש אם הן דברי ניבול שאסור לשמועו אף בלא מליצה וניגון וה"מ שירת אהבים כגון לשבח יפה ביופיו וכיוצא בו אבל מותר לומר שירות ותשבחות על היין בבית המשתה

9. שו"ת הרמב"ם סימן רכד

התשובה ידוע, שעצם הזמר והניגונים כלם אסורים, אפילו אין אומרים עליהם מלים כלל, לאומרם [סוטה מ"ח א'] ז"ל "אודנא דשמעא זמרא תעקר". וכבר באר התלמוד [גיטין ז' א'] שאין הבדל בין שמיעת הזמר או ניגון על מיתרים או השמעת הנעימות בלא [מלים], אלא כל מה שמביא לידי שמחת הנפש והתרגשותה, (הוא) אסור, ... וכבר בארנו בפרוש אבות [פ"א מ"ז] שאין הבדל בין הדיבורים העבריים לדיבורים הערביים, ואין זה אסור או מותר אלא לפי הענין הכלול באותם הדיבורים. ואליבא דאמת אסור לשמוע דבר טפשות, אפילו נאמר שלא בשירה, ואם מנגנים אותו על כלים, יש כאן שלשה איסורים, איסור שמיעת דבר טפשות ונבלות הפה ואיסור שמיעת שירה, ר"ל זמרא בפומא, ואיסור שמיעת (כלי) מיתרים

10. ב"ח אורח חיים סימן תקס

ז"מ"ש אבל הוא ביאר בתשובת שאלה דאפילו בפה אסור אף בלא (מנא) [משתה]. משמע דאפילו לשאינו רגיל ובעל כרחך שדעתו לפרש ההיא דמר עוקבא דפרק קמא דגיטין דאסר אפילו בפה היא היינו אפילו בלא משתה ומאי דפריך התם ולישלח (ליה) [להו] מהכא בשיר לא ישתו יין היינו דס"ל דהמקרא דקאמר בשיר לא ישתו יין לאו דוקא קאמר בבית המשתה דעיקר קפידא אינה אלא בשביל השיר ואורחא דמילתא הוא לשורר במשתה היין אבל אין הכי נמי דאפילו בלא משתה אסור ומתניתין דסוף סוטה דבטל השיר מבית המשתאות נמי לאו דוקא אלא אפילו בלא משתה נמי אסור כנ"ל לדעת הרמב"ם:

11. רש"י גיטין דף ז/א

זמרא - לשורר בבית המשתאות:

12. תלמוד ירושלמי מסכת מגילה דף כד/ב

מר עוקבא מושלח כתב לריש גלותא דהוה דמיך וקאים בזימרין ישראל אל תשמח בעמים אל גיל

13. תוספות גיטין דף ז/א

זמרא מנא לן דאסור - פי' בקונטרס לשורר בבית המשתאות וכן משמע מדקאמר ולישלח ליה מהכא בשיר לא ישתו יין ובפרק בתרא דסוטה (דף מח.) תנן משבטלה סנהדרין בטל שיר בבית המשתאות שנאמר בשיר לא ישתו יין וראוי להחמיר בכיוצא דהוה בירושלמי דהוה קאים ודמיך בזמרת שמתענג ביותר ושיר של מצוה שרי כגון בשעת חופה שעושין לשמח חתן וכלה:

14. טור אורח חיים סימן תקס

ואסרו כל מיני שיר בין בכלי בין בפה ופירש"י כגון לשורר בבית המשתה והתוס' מפרשים דאפי' בלא משתה נמי ודוקא למי שרגיל בכך כהיא דאיתא בירוש' ריש גלותא הוה קאים ודמיך בזמרא פירוש בשכבו ובקומו היו מזמרין לפניו

15. שו"ע אורח חיים סימן תקס

(ג) וכן גזרו שלא לנגן בכלי שיר וכל מיני זמר וכל משמיעי קול של שיר לשמח בהם: הגה וי"א דוקא מי שרגיל בהם כגון המלכים שעומדים ושוכבים בכלי שיר או בבית המשתה (טור) ואסור לשומעם מפני החורבן ואפילו שיר בפה על היין אסורה שנאמר בשיר לא ישתו יין וכבר נהגו כל ישראל לומר דברי תשבחות או שיר של הודאות וזכרון חסדי הקדוש ברוך הוא על היין: הגה וכן לצורך מצוה כגון בבית חתן וכלה הכל שרי (תוספות) בסמ"ג והגהות מיימוני):

16. שו"ת אגרות משה אורח חיים חלק א סימן קסו

היוצא מזה דבפומא אין לאסור שלא בבית משתה ולמי שאינו רגיל משום דכמעט כל הראשונים מתירין רק הרמב"ם בתשובתו נגד עצמו בהלכותיו. ... **אבל ודאי מהראוי לבעל נפש להחמיר כהרמב"ם בתשובתו** והב"ח פסק כותיה אף שראייתו אינה כלום מ"מ ראוי להחמיר. ובזמרא דמנא אסור בכל מקום שכן סובר הרמב"ם והמחבר, ולמה שבארתי אפשר שגם רש"י ותוס' לא פליגי לכן אף שהרמ"א והד"ח סברי שפליגי ומתירין שלא בבית משתה ואינו רגיל יש להחמיר אף שהוא איסור דרבנן. ואם הוא לדבר מצוה משמע מתוס' ומרמ"א שמותר אף שאינו לשמחת חתן וכלה דהא נקטו כגון בבית חתן וכלה הכל שרי משמע דחתן וכלה שנקטו הוא רק לציור וה"ה לכל דבר מצוה.... ולכן טוב להחמיר אם אפשר ואין למחות באלו המקילין. וע"י הרדיא/הרדיו/אם נשמע זמרא דפומא מותר ואם בכלי זמר אסור. ובימי ספירה יש לאסור בזמרא דמנא אף להמתירין. ידידו, משה פיינשטיין.

17. Rabbi Eliezer Melamed – Live Q&A

Q: May one listen to music during the Three Weeks?

A: Some authorities maintain that just as it is forbidden to listen to live music during the 'Three Weeks', it is also forbidden to listen to music played on household electronic devices, such as radios and music players. The only songs that one may listen to during Sefirat Ha-Omer and the Three Weeks are those that have no musical accompaniment (a capella). This is the ruling of several of the greatest poskim (Igrot Moshe, YD 2:137; Yechaveh Da'at 6:34). Some poskim even forbid listening to non-instrumental songs during these periods (Tzitz Eliezer 15:33.)

However, there are those who permit listening to music on electronic devices, reasoning that the Acharonim only prohibited listening to a live musical performance, which entails some degree of festiveness. Listening to musical instruments by way of a radio or music player, on the other hand, is not particularly festive. Granted, when they first began manufacturing radios and tape recorders, people truly reveled in listening to songs on them. Today, however, when everyone listens to music on electronic devices all the time, people do not overly delight in doing so. Therefore, one is allowed to listen to them during the Three Weeks.

...

At the beginning of the Three Weeks, one should refrain from listening to the first category of music – joyous songs. Starting from the first of Av, one should eliminate the middle category as well, listening only to sad songs, the third category. Arutz Sheva - Israel National News adopted this practice, broadcasting ordinary, neutral songs during the Three Weeks, and sad songs that remind the listener of the mourning over the Temple during the Nine Days.

It also seems to me that one should not listen to music – even permissible songs – at high volumes, because when someone listens to a song, even a neutral one, out loud, the force of the sound makes it more festive and practically transforms it into a joyous song.

Furthermore, it seems to be forbidden to attend a concert featuring sad music (a requiem). Even though the music is sorrowful, concerts are festive and joyous events, the proof being that people usually dress up for them. However, it would seem to be permissible to play a sad tune in commemoration of Jerusalem at a cultural event, even during the Nine Days (based on Shabbat 151a).

18. חידושי אגדות מהרש"א

אחר מאי זמר יווני לא פסק וכו' פרש"י זמר יווני לא פסק מביתו והיה לו להניח בשביל חורבן הבית, דכתיב בשיר לא ישתו יין וכו' עכ"ל ולא מל"ל זמר יווני אלא סתם זמרא לא פסק כו' כדאמר התם במסא גיטין זמרא מנלן דאסור כו' גם אינו נראה דמשום זמר דלאחר החורבן יהיה נגע בו משום מינות ונראה דנקט זמר יווני דהיה בו מונות בזמר גופיה וכה"ג אמרו בס"פ מרובה דחכמה יוונית אסורה וטעמא משום דמשכא למינות....

19. תלמוד בבלי מסכת בבא קמא דף פב/ב

תנו רבנן כשצרו בית חשמונאי זה על זה היה הורקנוס מבפנים ואריסטובלוס מבחוץ ובכל יום היו משלשים להם בקופה דינרין והיו מעלין להם תמידים היה שם זקן אחד שהיה מכיר בחכמת יוונית אמר להם כל זמן שעוסקין בעבודה אין נמסרים בידכם למחר שילשלו דינרין בקופה והעלו להם חזיר כיון שהגיע לחצי החומה נעץ צפרניו בחומה ונזדעזעה ארץ ישראל ארבע מאות פרסה על ארבע מאות פרסה באותה שעה אמרו ארור האיש שיגדל חזירים וארור האדם שילמד את בנו חכמת יווני